

Μαρτυρία Άντρου Νικολαΐδη

ΟΝΟΜΑ:	Άντρος Νικολαΐδης Βοηθός τομεάρχης Λευκωσίας
ΗΜΕΡΟΜ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ:	20 Αυγούστου 1938
ΗΜΕΡΟΜ. ΕΝΤΑΞΗΣ	
ΣΤΗΝ ΕΟΚΑ:	Νωρίς το 1955
ΨΕΥΔΩΝΥΜΟ:	Μάξιμος
ΠΕΡΙΟΧΗ/ΕΣ ΔΡΑΣΗΣ:	Γαλάτα, Κακοπετριά, Βοηθός τομεάρχης Λευκωσίας
ΚΑΤΑΖΗΤΟΥΜΕΝΟΣ:	Ναι

Οι αδελφές Κοκκίνου θεωρούσαν τον Γιωρκάτζη ως ένα θρύλο και ήθελαν να στηρίξει τον Μακάριο

Ο Άντρος Νικολαΐδης υπήρξε το δεξί χέρι του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη. Ως βοηθός τομεάρχης της ΕΟΚΑ στη Λευκωσία, ο Άντρος Νικολαΐδης έζησε με τον Πόλυ τις μεγάλες στιγμές του αγώνα, τους κινδύνους, συνδέθηκε με μεγάλη φιλία μαζί του και μιλά για την ηρωική του δράση, τον περίτεχνο σχεδιασμό των επιχειρήσεων στη Λευκωσία, καθώς και το χαρακτήρα και την προσωπικότητα του μεγάλου αγωνιστή.

Ερώτηση: Πώς γνώρισες τον Γιωρκάτζη;

Η πρώτη μου γνωριμία με τον Γιωρκάτζη ήταν όταν εντάχθηκα στις ομάδες Λευκωσίας τον Μάιο του 1956. Ο Γιωρκάτζης ήταν ο τομεάρχης Λευκωσίας. Βεβαίως δεν τον είχα δει προσωπικά, γιατί εν τω μεταξύ είχε συλληφθεί περί τα τέλη Μαΐου του '56, αλλά είχα ακούσει πολλά για την προσωπικότητα, για τον ίδιο τον άνθρωπο και την εκτίμηση που έτρεφαν γι' αυτόν οι αγωνιστές. Η πραγματική γνωριμία μου με τον Γιωρκάτζη άρχισε τον Μάιο του 1958, όταν δραπέτευσε από τις Κεντρικές Φυλακές και τον παρέλαβε ο Τομέας Λευκωσίας. Τον φέραμε στο αρχηγείο, όπου υπηρετούσα ως βοηθός τομεάρχης Λευκωσίας. Τον υποδέχτηκα στο αρχηγείο...

Ερώτηση: Πού ήταν το αρχηγείο; Η Λευκωσία ήταν ένας Τομέας;

Ναι, ήταν ένας Τομέας, μπορούσε όμως ο Γιωρκάτζης να αναθέτει κάποια καθήκοντα ειδικά, όπως έκανε με τον Σωτήρη Γιαννάκη, και μετά, όταν ο Σωτήρης πήγε τομεάρχης στη Λάρνακα, τα ανέθεσε στον Γιαννάκη Μάτση, πάντα υπό την εποπτεία του. Το αρχηγείο ήταν στην οδό Μπουμπουλίνας, στο σπίτι του Γαβριήλ Γαβριηλίδη, εκεί όπου βρίσκεται σήμερα η Λαϊκή Τράπεζα. Εδώ να σας αναφέρω ότι υπήρχε μια παράδοση στην ΕΟΚΑ. Όταν ένας τομεάρχης συλλαμβανόταν από τους Άγγλους και για κάποιο λόγο δραπέτευε είτε απελευθερωνόταν, επέστρεφε στον Τομέα του ως τομεάρχης. Όταν, λοιπόν, ο Γιωρκάτζης δραπέτευσε από τις Κεντρικές Φυλακές την 1η Μαΐου, ο Διγενής με επιστολή του τον διόρισε τομεάρχη της Λευκωσίας, στον δε μέ-

χρι εκείνης της στιγμής τομεάρχη Γιαννάκη Στεφανίδη ανέθεσε άλλα καθήκοντα, εκτός Τομέως. Σε κάποιο χρόνο, ο Γιαννάκης Στεφανίδης εστάλη με επιστολή του Διγενή στη Λάρνακα, για να υπηρετήσει υπό την τότε τομεάρχη Λάρνακας Ελενίτσα Σεραφείμ. Θα πρέπει να σημειώσω εδώ ότι με τον Γιωρκάτζη μέναμε στο ίδιο σπίτι μέχρι το τέλος του αγώνα. Όπως είπα προηγουμένως, επρόκειτο για το σπίτι του Γαβριηλίδη, όπου έγινε και η πρώτη συνάντηση τομεαρχών με τον Διγενή στις 15 Μαρτίου 1959, την προηγούμενη της αναχώρησης του Διγενή για την Αθήνα. Η κατοικία Γαβριηλίδη χρησιμοποιείτο ως αρχηγείο του Τομέα Λευκωσίας από τον Φεβρουάριο του '57 μέχρι το τέλος του αγώνα. Είχε περάσει από εκεί αριθμός αγωνιστών, οι οποίοι ήταν γνωστοί στον τομεάρχη.

Ερώτηση: *Τι άλλαξε με την ανάληψη του Τομέα από τον Γιωρκάτζη;*

Με την ανάληψη του Τομέα από τον Γιωρκάτζη, ο ίδιος, με βάση τις τόσες εμπειρίες που είχε από την προηγούμενη δράση του, τις δραπετεύσεις του και άλλα, αναδιοργάνωσε τον Τομέα. Ήταν ευαίσθητος πολύ σε θέματα ασφαλείας, γι' αυτό διέταξε αμέσως την κατασκευή νέων κρησφύγετων, για να έχει υπαλλακτικές λύσεις σε περίπτωση που θα προέκυπτε κίνδυνος ανακάλυψης του αρχηγείου ή κατά τις διακινήσεις του στη Λευκωσία να έχει και άλλους τόπους διαμονής. Έτσι κατασκεύασε άλλα δύο κρησφύγετα, αλλά πιστεύω ότι ο Γιωρκάτζης, λόγω του χαρακτήρα του, είναι δυνατόν να είχε κι άλλα κρησφύγετα σε χώρους που μόνο ο ίδιος να γνώριζε. Στις διακινήσεις μας ήμαστε πάντα μαζί και είχαμε στη διάθεσή μας δύο αυτοκίνητα της Οργάνωσης. Σε κάποιο χρόνο ορισμένα από τα καθήκοντά μου τα ανέθεσα στον Κυριάκο Πατατάκο, ομαδάρχη στην Αγγλαντζιά. Έτσι μερικές από τις διακινήσεις του Γιωρκάτζη τις ανέλαβε ο Πατατάκος.

Ερώτηση: *Πώς σε αντιμετώπιζε ο Γιωρκάτζης;*

Ο Πόλυς μού είχε απόλυτη εμπιστοσύνη, ουδέποτε ζήτησε από τον Γρίβα αντικατάσταση, γι' αυτό μείναμε μαζί μέχρι το τέλος του αγώνα. Έτρεφα σεβασμό προς τον Πόλυ και γίναμε πολύ καλοί φίλοι.

Ερώτηση: *Τι άνθρωπος ήταν ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης;*

Ήταν μια φυσιογνωμία φιλήσυχη, μελίχια, ελάχιστες φορές ανέβαζε τους τόνους, ήταν άνθρωπος που προσπαθούσε με πειθώ να περάσει το δικό του μήνυμα και τη δική του άποψη. Θα μπορούσα να πω ότι ήταν άνθρωπος του διαλόγου. Ενώ όμως ήταν γλυκομίμητος, ήταν ταυτόχρονα και κάπως αποξενωμένος. Είχε μια εσωστρέφεια, κι

αυτό πιστεύω λόγω των πολλαπλών ταλαιπωριών που υπέστη στον αγώνα, με τις πολλές συλλήψεις και αποδράσεις. Αυτά όλα του είχαν δημιουργήσει μια νέα νοοτροπία, τη νοοτροπία της μεγάλης προσοχής και της αυτοπροστασίας. Επειδή η πρώτη του ευθύνη στον αγώνα είχε σχέση με πληροφορίες, είχε την τάση να ενημερώνεται, να γνωρίζει το τι γινόταν και στον περίγυρό του αλλά και έξω απ' αυτόν. Πίστευε ότι με τη σωστή ενημέρωση και την ορθή πληροφόρηση θα μπορούσε να εκτελέσει το καθήκον του πιο αποτελεσματικά. Και η προσέγγισή του αυτή αποδείχτηκε πολλές φορές ορθή.

Ερώτηση: Σε ποιες επιχειρήσεις πήρατε μέρος με τον Γιωρκάτζη;

Στη Λευκωσία και στις άλλες πόλεις οι τομεάρχες και οι βοηθοί τους δεν λάμβαναν μέρος στις επιχειρήσεις, για λόγους ασφαλείας. Οι τομεάρχες είχαν την ευθύνη της διοίκησης του Τομέα, της έγκρισης σχεδίων δράσης, τη μελέτη από κάθε άποψη κάθε επιχείρησης. Ο τομεάρχης ενέκρινε τις επιχειρήσεις, όπως ευθύνη του ήταν ο σχεδιασμός των επιχειρήσεων, αφού προηγουμένως ελάμβανε υπ' όψιν εισηγήσεις από τους ομαδάρχες που είχαν την ευθύνη της κάθε επιχείρησης. Ο Γιωρκάτζης είχε πλούσιες εμπειρίες στο σχεδιασμό των επιχειρήσεων, γιατί είχε υπηρετήσει σε όλους τους τομείς του αγώνα και σε αντάρτικες ομάδες και σε θέματα πληροφοριών. Επομένως είχε μια ευρύτητα γνώσεων, είχε επαφές με πολλούς αγωνιστές.

Ερώτηση: Πόσο ευρύ ήταν το δίκτυο με το οποίο επικοινωνούσε ο Γιωρκάτζης;

Ο Γιωρκάτζης είχε επαφές μέσα στις φυλακές, όταν ήταν κρατούμενος, και ως τομεάρχης διατηρούσε συχνή αλληλογραφία με άλλους τομεάρχες. Είχε επίσης δίκτυο πληροφοριών που το αποτελούσαν πολίτες και αστυνομικοί. Δεν γνωρίζω αν είχε και Άγγλους πληροφοριοδότες. Ξέρετε, ο Γιωρκάτζης είχε ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Άφηνε πάντα κάτι που να μην το γνωρίζουν άλλοι ή ο ίδιος άνθρωπος. Κρατούσε πάντα κάτι για τον εαυτό του.

Ερώτηση: Ποιοι ήταν οι προβληματισμοί και οι ανησυχίες του για τον αγώνα;

Προς το τέλος του αγώνα, όταν είχαμε πληροφορηθεί για τις Συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου και γνώριζε και την αντίδραση του Γρίβα, είχε εκφράσει κάποιες ανησυχίες. Νομίζω ότι υπάρχει επιστολή του στον Γρίβα, ίσως η τελευταία, στην οποία αναφέρει ότι μένει πιστός σε ό,τι ο αρχηγός αποφασίσει.

Ερώτηση: Έδειχνε προβληματισμένος για τον τρόπο που τέλειωνε ο αγώνας;

Ένιωθε ανήσυχος, γιατί δεν γνώριζε. Διότι κανείς μας δεν ήξερε τότε τις εξελίξεις που διαδραματίζονταν έξω από τα κρησφύγετά μας. Κανείς δεν ήξερε τι θα επακολουθούσε και κανείς δεν είχε την εμπειρία κράτους.

Ερώτηση: Πώς έγινε δεκτό από τον Γιωρκάτζη το γεγονός ότι το όραμα της Ένωσης αλλοιωνόταν;

Στο στάδιο εκείνο τον διέκρινε μια αμφιβολία ως προς το πώς τέλειωνε ο αγώνας. Δύο γεγονότα όμως ήταν καθοριστικά στη διαμόρφωση άποψης. Το πρώτο ήταν η άφιξη του Μακαρίου από την Αθήνα, η επιστροφή του από την εξορία. Μόλις επέστρεψε ο Μακάριος, οι αδελφές Κοκκίνου διευθέτησαν συνάντηση του Γιωρκάτζη με τον Μακάριο. Πήγαμε νύχτα στην Αρχιεπισκοπή, για να μη γίνουμε αντιληπτοί. Η συνάντηση αυτή πρέπει να έγινε προ της 20ής Μαρτίου 1959, πριν εμφανιστούν οι αντάρτες στη Λευκωσία. Απ' ό,τι θυμούμαι, πήγα μαζί με τον Γιωρκάτζη στην Αρχιεπισκοπή, βγήκαμε στο Συνοδικό και εκεί παρέλαβαν τον Πόλυ οι αδελφές Κοκκίνου και τον οδήγησαν στον Μακάριο. Εγώ έμεινα έξω.

Ερώτηση: Δεν σου είπε ο Γιωρκάτζης το σκοπό της συνάντησής του με τον Μακάριο;

Οι αδελφές Κοκκίνου θεωρούσαν τον Γιωρκάτζη σαν ένα θρύλο, από τους σημαντικότερους αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Και ήθελαν να τον φέρουν σε επαφή με τον Μακάριο, διότι ήλπιζαν ότι αν ο Αρχιεπίσκοπος είχε την υποστήριξη του Γιωρκάτζη θα είχε καλύτερη επαφή και υποστήριξη από τους αγωνιστές. Η πρώτη στην ουσία επαφή του Μακαρίου με τα ηγετικά στελέχη της ΕΟΚΑ ήταν αυτή με τον Γιωρκάτζη.

Ερώτηση: Δεν σε ενημέρωσε εκ των υστέρων ο Γιωρκάτζης τι είπαν με τον Μακάριο;

Όχι, μου είπε μόνο ότι ήταν φιλοφρονητική η επίσκεψη. Πάντως το συμπέρασμά μου ήταν ότι εκείνη η συνάντηση υπήρξε καθοριστική για τη μετέπειτα πολιτική μετεξέλιξη του Γιωρκάτζη.

Ερώτηση: Υπάρχει κάτι που θυμάσαι από τον αγώνα, που άφησε ανεξίτηλα σφραγισμένη στη μνήμη σου την προσωπικότητα του Γιωρκάτζη;

Ναι. Μια μέρα, ενώ βρισκόμαστε στο σπίτι του Γαβριηλίδη, μέσα στο δωμάτιο (το κρησφύγετο βρισκόταν στο υπόγειο), η υπηρέτρια άφησε κατά λάθος την πόρτα ανοι-

χτή. Μπήκε μέσα μια περίπολος Άγγλων στρατιωτών. Κλείσαμε αμέσως την πόρτα, που ήταν όμως κατασκευασμένη από γυαλί αδιαφανές. Τότε συνειδητοποιήσαμε σε ποια δύσκολη θέση βρισκόμαστε. Έπρεπε κάτι να κάμουμε. Να καταστρέψουμε την αλληλογραφία και να πηδήξουμε από το παράθυρο για να διαφύγουμε ήταν η μία λύση. Η άλλη ήταν να παραμείνουμε εκεί και να δώσουμε μάχη, αν χρειαζόταν, με ελάχιστες ελπίδες να μείνουμε ζωντανοί. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ο Πόλυς έδειξε τη δύναμη του χαρακτήρα του και την τεράστια ψυχραιμία που τον χαρακτήριζε. Διέταξε να μείνουμε εκεί που ήμαστε και πίστευε ότι τα παιδιά του Γαβριηλίδη θα χειρίζονταν σωστά την κατάσταση. Και όντως αυτό έγινε. Μία από τις κόρες του Γαβριηλίδη, μόλις αντελήφθη τους στρατιώτες μέσα στο σαλόνι, άρχισε να παίζει πιάνο. Οι στρατιώτες, που ήταν, φαίνεται, φιλόμουσοι, έμειναν εκστατικοί και άκουγαν. Μόλις τέλειωσε το κομμάτι, σηκώθηκαν κι έφυγαν. Αν ο Γιωρκάτζης έχανε την ψυχραιμία του, θα διεξαγόταν μάχη και σίγουρα δεν θα βγαίναμε ζωντανοί. Ή αν επιχειρούσε να κάψει την αλληλογραφία, η μυρωδιά του καπνού θα οδηγούσε τους Εγγλέζους στο δωμάτιό μας. Η ψυχραιμία του Γιωρκάτζη μάς έσωσε. Κι αυτό ήταν ένα από τα μεγάλα προτερήματά του.

Ερώτηση: *Το σπίτι του Γαβριηλίδη δεν κίνησε ποτέ την περιέργεια των Άγγλων;*

Ο Γαβριηλίδης εθεωρείτο από όλους ως φίλαγγλος. Ήταν άριστος ηλεκτρολόγος - μηχανικός, ο πρώτος που σχεδίασε τη μετέπειτα Ηλεκτρική Εταιρεία, και έχαιρε μεγάλης εκτίμησης. Αργότερα ίδρυσε έναν από τους μεγαλύτερους οίκους ηλεκτρικών ειδών. Ήταν ένας σημαντικός άνθρωπος. Έλληνας από τη Μικρά Ασία, από πλούσια οικογένεια, η οποία συνδεόταν με την οικογένεια Μποδοσάκη. Συνέτρωγε με τους Άγγλους στο Λήδρα Πάλας και τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα προσκαλούσε τους Άγγλους ανακριτές στο σπίτι του και διασκέδαζαν. Κι εμείς ήμαστε εκεί, κάτω από τη μύτη τους. Νιώθαμε όμως τόσο άνετα, που δεν χρειαζόταν να αποσυρθούμε στο κρησφύγετό μας. Όταν έρχονταν οι Άγγλοι ανακριτές, εμείς βρισκόμαστε κλειδωμένοι στο δωμάτιό μας κι αυτοί έπιναν και διασκέδαζαν σχεδόν μπροστά μας. Ο Γαβριηλίδης ήταν ο σημαντικότερος ίσως πληροφοριοδότης μας. Γιατί, λόγω των φιλικών του σχέσεων με τους Άγγλους, του εκμυστηρεύονταν σημαντικές πληροφορίες, τις οποίες μας διοχέτευε.

Ερώτηση: *Τι πρόσφερε στον Τομέα της Λευκωσίας η έλευση του Γιωρκάτζη;*

Η έλευση του Γιωρκάτζη στη Λευκωσία έδωσε νέα πνοή στον αγώνα και μάλιστα στην περίοδο Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου, Νοεμβρίου, που χαρακτηριζόταν ως η πιο

εκρηκτική από πλευράς δράσης της Οργάνωσης στη Λευκωσία. Ο Γιωρκάτζης έφερε νέους τρόπους και νέες μεθόδους και επέκτεινε το σχέδιο προστασίας μας από τις βιαιοπραγίες των Τούρκων. Ακόμα ο Γιωρκάτζης σχεδίασε πολλές εντυπωσιακές επιχειρήσεις, για να αποδείξει στους Άγγλους ότι η ΕΟΚΑ ήταν ζωντανή και δυνατή.

Ερώτηση: *Θυμάστε μια τέτοια εντυπωσιακή ενέργεια;*

Μια τέτοια ενέργεια ήταν η απόπειρα κατά της ζωής του Κέντριου, του αρχηγού των δυνάμεων που πολεμούσαν εναντίον της ΕΟΚΑ στην Κύπρο. Η απόπειρα έγινε στη λεωφόρο Σεβέρη, στο δρόμο προς το τότε Κυβερνείο. Η επιχείρηση ανατέθηκε στην ομάδα των Αγίων Ομολογητών. Πήγα επιτόπου, επέλεξα το μέρος, κατασκεύασα τη νάρκη μεγάλης ισχύος και τη μετέφερα στους Αγίους Ομολογητές. Εξήγησα στους αγωνιστές που θα έπαιρναν μέρος πώς λειτουργούσε, μελετήσαμε επιτόπου το σχέδιο διαφυγής και γενικά ετοιμάσαμε την επιχείρηση ως την τελευταία λεπτομέρεια.

Ερώτηση: *Ποιοι αγωνιστές θα έπαιρναν μέρος στην επιχείρηση;*

Ο ένας ήταν ο Σπύρος Νικολάου, ομαδάρχης της περιοχής. Τον δεύτερο δεν τον θυμύμαι.

Ερώτηση: *Πού τοποθετήθηκε η νάρκη;*

Κάτω από ένα αυλάκι, στον κύριο δρόμο. Τη σπρώξαμε μ' ένα ξύλο, για να φτάσει στο κέντρο του αυλακιού. Πιστεύω ότι η πυροδότηση έγινε βεβιασμένα, με αποτέλεσμα το αυτοκίνητο του Κέντριου να περάσει χωρίς να χτυπηθεί. Χτυπήθηκε όμως το στρατιωτικό τζιπ της συνοδείας του, που ακολουθούσε, και πιστεύω ότι υπήρξαν θύματα. Ήταν μια εντυπωσιακή επιχείρηση, αφού έγινε στο δρόμο προς το Κυβερνείο με στόχο τον αρχηγό των ενόπλων δυνάμεων. Παρά το γεγονός ότι ο κύριος στόχος δεν επετεύχθη, εντούτοις κατατρόμαξε τους Εγγλέζους και έδειξε τη δύναμη της ΕΟΚΑ. Επί Γιωρκάτζη τομεάρχη της ΕΟΚΑ έγιναν επίσης η ανατίναξη της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, η ανατίναξη στο αεροδρόμιο, εκτελέσεις Άγγλων αξιωματικών, επιθέσεις εναντίον περιπολικών κ.ά. Το δίκτυο πληροφοριών της Οργάνωσης στη Λευκωσία ενισχύθηκε σε βαθμό που να το χρησιμοποιεί και ο Διγενής και οι τομεάρχες άλλων πόλεων.

Ερώτηση: *Ποιο ήταν το ιδεολογικό όραμα του Γιωρκάτζη;*

Ο Γιωρκάτζης ήταν παιδί φτωχής οικογένειας με έντονα αναπτυσσόμενο το θρησκευ-

τικό στοιχείο, αφού από μικρός αναμείχθηκε σε θρησκευτικές οργανώσεις, οι οποίες ήταν και η πηγή άντλησης των πρώτων αγωνιστών. Τον διέκρινε η αγάπη προς την πατρίδα, τη θρησκεία και την οικογένεια. Ήταν εθνικόφρων, και το όνειρό του, όπως όνειρο όλων των αγωνιστών, ήταν να τελειώσει ο αγώνας και να πάμε να προσκυνήσουμε στον Παρθενώνα.

Ερώτηση: Ποια μέτρα προστασίας λάμβανε στις μετακινήσεις του;

Το μόνο μέτρο ήταν να ελέγχουμε σχολαστικά τους δρόμους απ' όπου θα περνούσαμε. Παρά το γεγονός ότι η φυσιογνωμία του Γιωρκάτζη ήταν γνωστή στους Άγγλους και φωτογραφίες του κυκλοφορούσαν παντού, δεν κατέφευγε ποτέ στις μεταμφιέσεις.

Ερώτηση: Όταν τέλειωσε ο αγώνας, διατηρήσατε επαφή;

Βεβαίως. Νοικιάσαμε σπίτι πίσω από την περιοχή όπου σήμερα βρίσκεται το Υπουργείο Γεωργίας και μέναμε εκεί μαζί με τους Π. Παυλάκη, Ν. Ιωάννου, Φ. Παπαφώτη και Ν. Κόση. Στη συνέχεια εγώ με τον Κόση μετακομίσαμε σε άλλο σπίτι, αλλά διατηρήσαμε επαφή με τον Πόλυ. Τότε άρχισε και η δημιουργία του ΕΔΜΑ* και ο Πόλυς πρωτοστάτησε στην οργάνωση των αγωνιστών. Η ίδρυση του ΕΔΜΑ ήταν επιθυμία του Γρίβα, ο οποίος πριν φύγει από την Κύπρο μάς συνάντησε στο σπίτι του Γαβριηλίδη στις 15 Μαρτίου 1959 και μας ζήτησε να ενταχθούμε στο ΕΔΜΑ, για να πολιτικοποιηθούν και να δικαιωθούν οι αγωνιστές. Ο Μακάριος, από την πλευρά του, έδωσε τα χρήματα και ξεκίνησε η δημιουργία του ΕΔΜΑ. Και σ' αυτή τη φάση ξεχώριζε η ηγετική προσωπικότητα του Γιωρκάτζη, ο οποίος είχε αρχίσει τότε να συνειδητοποιεί ότι έμπαινε σ' ένα νέο αγώνα: τον πολιτικό.

* Ενιαίο Δημοκρατικό Μέτωπο Αναδημιουργίας.